

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Švecové a soudců JUDr. Heleny Černecké a JUDr. Petra Wulkana v právní věci **žalobkyně Královské kanonie Premonstrátů na Strahově** se sídlem Strahovské nádvoří 1/132, Praha 1, IČ: 00415090, proti **žalovanému Ing. J. K.**, nar. , bytem , zastoupenému Mgr. Janem Nussbergerem, advokátem se sídlem Čajkovského 8, Praha 3, o **určení vlastnictví, o odvolání žalobkyně** proti rozsudku Okresního soudu Praha – západ ze dne 16.11.2005, č.j. 6 C 1662/1999 – 211, **t a k t o :**

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku o náhradě nákladů řízení **m ě n í** tak, že výše náhrady nákladů řízení činí částku 43.750,- Kč a žalobce je povinen tyto náklady zaplatit k rukám Mgr. Jana Nussbergera, advokáta se sídlem v Praze 3, Čajkovského 8; jinak **se** rozsudek soudu I. stupně **p o t v r z u j e .**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení 5.300,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jana Nussbergera, advokáta se sídlem v Praze 3, Čajkovského 8

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud Praha – západ shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala určení, že je vlastníkem pozemků v katastrálním území Horoměřice, okres Praha – západ, a to pozemků parc.č. – ovocný sad o výměře 13 751 m², parc.č. – orná půda o výměře 5 914 m², parc.č. – ovocný sad o výměře 7 186 m², parc.č. o výměře 5 151 m² a parc.č. – ovocný sad o výměře 2 870 m² a pozemků ve zjednodušené evidenci – parcely původní pozemkový katastr parc.č. o výměře

143 020 m² a parc.č. ■■■ o výměře 7 970 m². Žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení 68.600,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně v zákonné lhůtě odvolání. Poukázala na to, že soud I. stupně původně rozsudkem ze dne 3.4.2001, č.j. 6 C 1662/99 – 104 žalobě vyhověl, a tento rozsudek byl rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 12.12.2001, č.j. 30 Co 449/2001 – 145 potvrzen. Na základě dovolání druhého žalovaného byly rozsudkem Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27.1.2005, č.j. 20 Cdo 2179/2003 – 163 oba shora zmíněné rozsudky soudu I. stupně i soudu odvolacího zrušeny a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Ústavní soud České republiky usnesením ze dne 14.4.2005, sp.zn. III. ÚS 163/05 sice odmítl stížnost žalobce proti shora označenému rozsudku Nejvyššího soudu ČR, ovšem pouze z důvodu, že věc nebyla dosud pravomocně skončena a bude se jí tedy znovu zabývat soud I. stupně, případně i soudy vyšších stupňů. Soudy první i druhé instance, Nejvyšší soud České republiky ani Ústavní soud České republiky nijak nezpochybnily aktivní legitimaci žalobkyně v daném sporu. Namítala, že soud I. stupně nereagoval na její rozšíření žaloby z 23.6.2005 a rovněž nereagoval na její návrh na vydání mezitímního rozsudku, který by z daného řízení vyloučil druhého žalovaného (rozuměj Ing. K■■■■), který sporné nemovitosti nabyl v přímé souvislosti s prokázanou mu trestnou činností. Žaloba byla po šesti letech zamítnuta z důvodu neexistence naléhavého právního zájmu na požadovaném určení ve smyslu ustanovení § 80 písm.c) o.s.ř. Soud I. stupně přitom v odůvodnění rozhodnutí odkázal na nálezy Ústavního soudu ČR ve věcech sp.zn. II. ÚS 528/02 a sp.zn. II. ÚS 355/02. S závěry, vyjádřenými ve zmíněném nálezu Ústavního soudu ve věci sp.zn. II. ÚS 528/02 se žalobkyně neztotožňuje; připomíná, že tyto závěry jsou z podnětu žalobce (v identické kauze) předmětem řízení u Evropského soudu pro lidská práva ve Strassburgu. Soud I. stupně žalobkyně vytýká, že tyto závěry mechanicky aplikuje na daný případ bez přihlédnutí k platné právní úpravě a další publikované judikatuře přesto, že podle našeho právní řádu precedenty nejsou pramenem práva. To vyplývá i z textu judikátu ústavního soudu, na který soud I. stupně odkazuje (nález ústavního soudu ze dne 14.10.2002, sp.zn. II. ÚS 355/02). Dále žalobkyně v odvolání polemizuje se závěry nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 2.2.2005, sp.zn. II. ÚS 528/02. Uvádí, že soud I. stupně se ve svém rozhodnutí opírá zejména o následující závěry, obsaženými ve zmíněném nálezu Ústavního soudu ČR: „nelze dovodit naléhavý právní zájem na určení vlastnictví tam, kde podle restitučního zákona bylo možné uplatnit nárok na vrácení majetku a z nějakých důvodů takovému požadavku vyhověno nebylo. Tyto předpisy totiž vycházely z předpokladu, že majetek, který v rozhodné době přešel na stát, bez ohledu na to, zda na základě platného titulu, se stal vlastnictvím státu“. Dle žalobkyně tento nález Ústavního soudu ČR je nutno považovat za překvapivý, kromě toho nález znamená odmítnutí spravedlnosti a popírá zásadu, že „lex specialis derogat generali“. Judikuje totiž, že speciální zákon má přednost před obecným přesto, že takový speciální zákon vůbec neexistuje. Podstatou zásady priority zvláštního zákona totiž je, že existuje-li zvláštní zákon, aplikuje se přednostně, neexistuje-li, platí obecná úprava. Citované rozhodnutí Ústavního soudu ČR není dle žalobkyně nestranné a ústavní soud tím porušuje článek 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ústavní soud totiž účelově vytváří takové precedenční rozhodnutí, jímž vylučuje žaloby tohoto typu z jurisdikční činnosti soudů; tím ústavní soud reaguje na situaci, kdy zákonodárce již čtrnáct let nenaplnuje ustanovení § 29 zákona č. 229/91 Sb., které předpokládá vydání konkretizujícího zákona. Soud však nemůže vylučovat uplatnění žaloby tam, kde není zákonodárcem naplněna právní úprava, již navíc kogentní normou slíbil. Postup ústavního soudu je dle žalobkyně v příkrém rozporu i se zásadou respektování majetku a zbabování majetku za určitých podmínek upravených v článku č. 1 Dodatkového protokolu č. 1 i se zásadou zákazu diskriminace založené na jakémkoliv důvodu dle článku 14 citované úmluvy. Diskriminace je založena na odmítání soudní ochrany majetku církevních právnických osob. Dle názoru žalobkyně nález ústavního soudu ze dne 2.2.2005, sp.zn. II. ÚS 528/02 neobstojí ani ve světle novějšího nálezu ústavního soudu ze dne 17.5.2005, publikovaného pod č. 272/2005 Sb., jímž bylo zrušeno ustanovení § 11 odst. 5 zákona č. 229/91 Sb. Tento nález se sice týká

kulturních památek, ruší však ustanovení zákona, které je svou dikcí obdobné a právním účinkem totožné s ustanovením § 29 téhož zákona. Oběma ustanovením bylo společné, že majetek (národní kulturní památky či církevní majetek) nelze převádět do vlastnictví jiným osobám do přijetí zákonů o tomto majetku. Zmíněným nálezem ze 17.5.2005 ústavní soud jen potvrzuje svůj diskriminační postup ve vztahu k církevním právníkům osobám, jimž ukládá dále čekat na novou zákonnou úpravu, zatímco u subjektů, které se domáhají restituce národních kulturních památek, považuje další čekání na novou zákonnou úpravu za protiústavní. S ohledem na výše uvedené skutečnosti je dle žalobkyně aplikace nálezu ústavního soudu z 2.2.2005 sp.zn. II. ÚS 528/02 na daný případ vyloučena. Dále se žalobkyně v odvolání zabývá smyslem blokačního ustanovení § 29 zákona č. 229/91 Sb. a jeho dopady na předmětnou kauzu. Dovojuje, že nemovitý majetek církví, náboženských společností, řádů a kongregací nespadá do věcné působnosti zákona č. 229/91 Sb. a blokační ustanovení § 29 tohoto zákona má pouze preventivní a ochranný charakter a jeho smyslem je ochránit objem majetku, jehož původním vlastníkem byly v tomto ustanovení uvedené subjekty. Podle názoru žalobkyně, ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že ve smyslu ustanovení § 29 zákona o půdě „blokovaným majetkem“ není takový majetek, který nikdy nepřestal být ve vlastnictví církevních právníků osob. Navíc toto ustanovení hovoří pouze o tom, že majetek, jehož původním vlastníkem byla církev, nelze převádět do vlastnictví jiným osobám. Respektování nepřerušného trvání vlastnického práva církevních právníků osob k jejich majetku dle žalobkyně není převodem ve smyslu platné právní úpravy. Jiný výklad ustanovení § 29 zákona č. 229/91 Sb. by byl proti liteře i duchu tohoto restitučního zákona, jímž by tento zákon byl změněn v zákon čistě konfiskační a byl by v rozporu i s předchozí judikaturou ústavního soudu (viz. např. nálezy ústavního soudu ve věcech sp.zn. IV. ÚS 35/96, sp.zn. III. ÚS 395/02). S ohledem na zvláštní ustanovení o pozemkových reformách obsažené v ustanovení § 32 zákona č. 229/91 Sb. tak dle žalobkyně nelze akceptovat názor, že dnem účinnosti zákona o půdě došlo ke zhojení těch případů, kdy církevní majetek stát drží bez právního důvodu, nebo které nabyly v rozporu s tehdy platnými předpisy. Žalobkyně dále poukázala na okolnost, že blokační ustanovení obdobného znění i smyslu obsahuje i řada dalších zákonů (např. zákon č. 87/91 Sb., zákon č. 92/91 Sb., zákon č. 95/99 Sb.) a ve všech případech účelem takových ustanovení byla snaha zákonodárce ochránit blokovaný majetek před neoprávněnými zásahy ve prospěch budoucího restituenta. Je absurdní, aby předmětný majetek byl chráněn před tím, v jehož prospěch byla ochrana zavedena. Takový výklad by byl nejen přehnaně formalistický, ale i absurdní. Další část odvolání se týká otázky přípustnosti žaloby dle obecních předpisů. Žalobkyně poukazuje na konkrétní judikáty Nejvyššího soudu ČR i Ústavního soudu ČR, v nichž byla připuštěna možnost domáhat se nároků (ochrany vlastnického práva či určení vlastnictví) podle obecních předpisů bez ohledu na existenci předpisů restitučních (např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 13.4.2000, sp.zn. 22 Cdo 2326/98, ze dne 27.10.1998, sp.zn. 28 Cdo 49/98, ze dne 21.8.2000, sp.zn. 22 Cdo 560/99, ze dne 2.5.2001, sp.zn. 22 Cdo 2163/2000, ze dne 13.4.2000, sp.zn. 22 Cdo 2326/98, nálezy ústavního soudu ve věci sp.zn. II. ÚS 23/93). V této souvislosti odkázala i na ustanovení § 2 zákona č. 298/90 Sb., ve znění zákona č. 338/91 Sb., z něhož dovojuje, že tento zákon konstatuje vznik a existenci nároků církevních institucí mimo restituce. Podle žalobkyně lze shrnout, že i nadále platí to, co judikatura až dosud připouštěla a co formuloval ústavní soud v usnesení ze dne 24.11.2004, sp.zn. I. ÚS 428/04, a sice, že přijetí zákona č. 298/90 Sb., o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého ve znění zákona č. 338/91 Sb. nevylučuje, aby se subjekty, na které se tento zákon vztahuje, domáhaly určení vlastnického práva i k jinému než v tomto zákoně uvedenému majetku, a to podle obecních předpisů občanského práva. Z toho je třeba dovodit, že žalobkyni nic nebrání v tom, aby v dané věci uplatnila svůj nárok s odvoláním na obecně závazné právní předpisy. Podle názoru žalobkyně soud I. stupně nepochopil institut určovací žaloby, na jejímž základě je soudem deklarováno, že určité právo existuje či neexistuje. Takové určení není převodem zapovídaným ustanovením § 29 zákona č. 229/91 Sb., a zmíněné ustanovení samozřejmě soud nezakazuje, aby zjišťoval existenci či neexistenci určitých práv, navíc dávno předcházejících zákonnému zákazu. Žalobkyně

v závěru odvolání cituje obsah článku autorů A. Hrdiny aj. Kavky „obecné a zvláštní v pojetí ústavního soudu“, publikovaného v časopise Právník ročník 2006, který reaguje na stanovisko pléna ústavního soudu ze dne 11.11.2005 sp.zn. Pl.ÚS st.22/05, přijaté dle § 23 zákona č. 182/93 Sb., o ústavním soudu ve věci posouzení povahy zákona č. 298/90 Sb., s nímž se žalobkyně ztotožňuje. Ze všech uvedených důvodů žalobkyně navrhl, aby byl napadený rozsudek soudu I. stupně odvolacím soudem zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl potvrzení napadeného rozsudku.

Krajský soud v Praze, jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno včas, osobou oprávněnou a obsahuje zákonem stanovené náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 občanského soudního řádu; nadále o.s.ř.), přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně spolu s řízením, které jeho vydání předcházelo podle ustanovení § 212 věty první a § 212a o.s.ř. v celém rozsahu a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.

Z obsahu shora citovaného odvolání žalobkyně vyplývá, že uplatnila odvolací důvody dle ustanovení § 205 odst. 2 písm.c), g) o.s.ř.

Odvolací důvod dle § 205 odst. 2 písm.c) o.s.ř. , tedy že řízení bylo postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci je dán tehdy, došlo-li při postupu soudu v řízení k takovému porušení předpisů procesního práva, které mohlo mít vliv na věcnou správnost rozhodnutí ve věci.

Odvolací důvod dle § 205 odst. 2 písm.g) o.s.ř., tedy že rozhodnutí soudu I. stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci znamená omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav (tedy jestliže soud použije jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo aplikoval sice správný právní předpis, ale nesprávně jej vyložil).

Odvolací soud neshledal opodstatněnost uplatněných odvolacích důvodů a nezjistil ani jiný důvod, pro který by rozhodnutí soudu I. stupně nemělo obstát.

Odvolací soud se nejprve zabýval uplatněným odvolacím důvodem podle § 205 odst. 2 písm.c) o.s.ř. Je třeba uvést, že tato výtky byla v době, kdy odvolání bylo podáváno z části důvodná. Soud I. stupně své původní opomenutí napravil a o žalobkynin navržených změnách žaloby rozhodl usnesením ze dne 16.11.2005, č.j. 6 C 1662/99 – 209, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 7.11.2006, č.j. 6 C 1662/99 – 239. Zcela neopodstatněná je pak námitka, že soud I. stupně měl dle návrhu žalobkyně rozhodnout mezitímním rozsudkem, který by z řízení vyloučil druhého žalovaného (myšleno Ing. K██████), který nemovitosti nabyt v přímé souvislosti s prokázanou trestnou činností. Mezitímním rozsudkem se rozhoduje – je-li to účelné – o základu věci. V daném případě vzhledem k charakteru sporu (o určení vlastnického práva) vydání mezitímního rozsudku vůbec v úvahu nepřichází. Žalobkyně navíc navrhl vydání mezitímního rozsudku k určení neplatnosti smluv, jimiž byly nemovitosti, které jsou předmětem řízení, převedeny na žalovaného. Otázka platnosti těchto smluv by měla povahu otázky předběžné ve vztahu k určení existence vlastnického práva, přičemž řešení předběžné otázky pro rozhodování ve věci samé není rozhodnutím o základu věci, stejně jako jím není rozhodnutí o dílčí sporné právní otázce, týkající se uplatněného žalobního návrhu. Soud mezitímní rozsudek vydat může či nemusí; účelnost takového postupu ponechává zákon na jeho uvážení.

Soud I. stupně v daném případě nepochybil, když mezitímní rozsudek nevydal a rovněž správně postupoval, pokud o návrhu žalobkyně na vydání takového rozsudku nerozhodl. Jestliže totiž soud nevyhoví návrhu na vydání mezitímního rozsudku, nevzdává o tom zvláštní rozhodnutí a s tímto návrhem se ani nemusí vypořádat v odůvodnění rozhodnutí o věci samé (viz. Občanský soudní řád, Komentář I. díl, sedmé vydání z roku 2006, Nakladatelství CH BECK).

Není pak zřejmé, jak chtěla žalobkyně navrženým postupem vydáním mezitímního rozsudku – „vyloučit z řízení žalovaného Ing. K[REDAKCE]“, jak uvádí v odvolání. Účastníky řízení jsou totiž toliko žalobkyně a žalovaný Ing. Kočař. V tomto směru je třeba připomenout, že rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.1.2005, č.j. 20 Cdo 2179/2003 163 byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12.12.2001, č.j. 30 Co 449/2001 – 141 a rozsudek Okresního soudu Praha – západ ze dne 3.4.2001, č.j. 6 C 1662/99 - 104, jímž tento soud určil, že žalobkyně je vlastnící označených nemovitostí ve vztahu k Ing. K[REDAKCE] a ve výroku o nákladech řízení ve vztahu mezi žalobkyní a žalovaným Ing. K[REDAKCE].

Pokud jde o meritum věci, soud I. stupně vycházel ze zjištění (žalovaným nezpochybněného), že žalobkyně byla původní vlastnící ve výroku rozsudku soudu I. stupně označených nemovitostí, které byly součástí klášterního velkostatku [REDAKCE]. Tyto nemovitosti byly zabrány státem dle zákona č. 215/1990 Sb., poté rozhodnutím Státního pozemkového úřadu ze dne 7.9.1926 a ze dne 17.2.1927 dle zákona č. 81/1920 Sb. byly ponechány žalobkyni jako vlastníci a poznámka o záboru vlastnictví byla ve vložce č. [REDAKCE] desk zemských vymazána. Poté – na základě návrhu a oznámení Ministerstva zemědělství z 27.1.1948 se tyto nemovitosti staly předmětem revize první pozemkové reformy dle zákona č. 142/1947 Sb. a posléze byly státem převzaty; tato zjištění byla učiněna kromě již zmíněného návrhu a oznámení Ministerstva zemědělství z 27.1.1948 i z rozhodnutí Ministerstva zemědělství v Praze z 26.1.1948, č.j. 6365/48-IX/R-L786/1-8, usnesení Krajského soudu civilního v Praze ze dne 3.2.1948, sp.zn. Zd 267/488, soupisu parcel určených k převzetí a ocenění od velkostatku [REDAKCE], protokolu ze dne 24.3.1948 a návrhu přidělu půdy a budov pro katastrální území [REDAKCE].

V současné době je jako vlastník předmětných nemovitostí v katastru nemovitostí veden žalovaný, čímž je dána jeho pasivní legitimace ve sporu o určení vlastnického práva k těmto nemovitostem.

Soud I. stupně správně nejprve řešil otázku, zda je splněn základní předpoklad úspěšnosti žaloby na určení vlastnického práva, a to zda je dán naléhavý právní zájem na požadovaném určení. Při řešení této otázky vycházel z dnes již konstantní judikatury, týkající se poměru mezi možnostmi, plynoucími ze speciální úpravy podle restitučních předpisů a mezi ochranou poskytovanou již existujícímu právu podle ustanovení občanského zákoníku.

Žalobkyně dovozuje svůj nárok z toho, že je původní vlastnící sporných nemovitostí a že vlastnictví k nim nikdy na stát nepřešlo, neboť státem zahájený postup dle zákona č. 142/1947 Sb., jehož účelem byl přechod dotčeného vlastnictví na stát nebyl dovršen pravomocným rozhodnutím příslušného správního úřadu a intabulací. Za tohoto stavu, dle tvrzení žalobkyně, stát nemovitosti převzal bez právního důvodu a neprávem jimi disponoval.

Již z těchto žalobních tvrzení soud I. stupně dovodil, že žalobkyně se v daném případě žalobou o určení vlastnictví snaží dosáhnout navrácení majetku, který přešel na stát v období mezi 25.2.1948 a 31.12.1989, když dané nemovitosti, spadající pod režim zákona č. 229/91 Sb. (jde o zemědělský půdní fond) přešly na stát za podmínek předvídaných ustanovením

§ 6 odst. 1 písm.b) tohoto zákona. Dovodil, že za tohoto stavu je třeba daný spor považovat za spor svou povahou restituční a pokud jde o posouzení otázky, zda se žalobkyně může domáhat ochrany dle obecních předpisů, když by jí příslušela ochrana podle předpisu speciálního, vycházel ze závěrů, vyjádřených v nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 2.2.2005, sp.zn. II. ÚS 528/02. Podle těchto závěrů, který soud I. stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí citoval, je přechod majetku církví pokryt kogentním ustanovením § 29 zákona č. 229/1991 sb., dle něhož nelze majetek, jehož původním vlastníkem byly církve, náboženské řády a kongregace, převádět do vlastnictví jiným osobám do přijetí zákona o tomto majetku. Zákon o půdě tedy předpokládá, že zemědělský majetek, který byl dříve ve vlastnictví církevních právnických osob, bude řešen samostatným zákonem a až do doby vydání tohoto zákona je chráněn. Na tento majetek je proto nutno vztahovat režim restitučních zákonů, a tudíž zde není prostor pro podávání žalob o určení vlastnictví pro absenci naléhavého právního zájmu. Ten nelze odvodit ani ze skutečnosti, že stát nebyl schopen vydat speciální restituční zákon, přestože zákon č. 229/1991 Sb., který nabyl účinnosti 24.6.1991, vydání takového zákona předpokládá.

Argumentace závěry jiných nálezů ústavního soudu, na které se žalobkyně odvolává, není namístě za situace, kdy náhled ústavního soudu na řešení křivd způsobených církvím a církevním právnickým osobám byl sjednocen přijetím stanoviska pléna ústavního soudu ze dne 1.11.2005, sp.zn. Pl. ÚS st.22/05 ve věci posouzení povahy zákona č. 298/1990 Sb. V tomto stanovisku ústavní soud vyslovil, že je pouze věcí zákonodárce, jak dořeší zmírnění majetkových křivd způsobených církvím a církevním právnickým osobám přijetím dalšího zákona. Kazuistické řešení této otázky formou jednotlivých soudních rozhodnutí v konkrétních případech by bylo natolik aktivistickým řešením, že by ve svých důsledcích vedlo k tomu, že by moc soudní převzala aktivitu, která jinak v rámci dělby moci přísluší pouze moci zákonodárné.

Jen pro úplnost lze doplnit, že otázka vztahu předpisů restituční povahy a z obecných právních předpisů byla shodně řešena v řadě rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, z nichž lze citovat např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.9.2003. sp.zn. 31 Cdo 1222/2001, usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.1.2004, sp.zn. 22 Cdo 2245/2003, rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 7.12.2005, sp.zn. 31 Cdo 1529/2004, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23.3.2006, sp.zn. 22 Cdo 64/2005, usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 14.2.2007, sp.zn. 28 Cdo 2980/2006 a další.

Rovněž ústavní soud se otázkou existence či neexistence naléhavého právního zájmu ve sporech spadajících pod tzv. restituční zákonodárství opakovaně zabýval, zásadní výklad k této problematice podal ve stanovisku pléna Ústavního soudu ČR z 1.11.2005, Pl. ÚS-st.21/05 uveřejněném pod č. 477/2005 Sb. V tomto stanovisku ústavní soud vyslovil závěr, že žalobou o určení vlastnického práva nelze obcházet smysl a účel restitučního zákonodárství. Nelze se účinně domáhat podle obecných předpisů ani ochrany vlastnického práva, k jehož zákonu došlo po 25.2.1948, ale ani před 25.2.1948, a zvláštní restituční předpis nestanovil způsob zmírnění nebo nápravy této majetkové újmy. Tvrzením vlastnického práva, zejména toho, jež vyžaduje záznam do katastru nemovitostí v případě absence legitimního očekávání na straně navrhovatele, není naplněna preventivní funkce žaloby podle § 80 písm.c) o.s.ř. a není tedy dána ani naléhavost právního zájmu na jejím podání.

Za situace, kdy není na požadovaném určení dán naléhavý právní zájem, soud I. stupně žalobu správně zamítl. Správně se pak za dané situace nezabýval meritem věci

(srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ve věci sp.zn. 3 Cdon 1336/96, publikovaný v časopise Soudní judikatura č. 3/1997).

Správně podle výsledku řízení v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. rozhodl soud I. stupně i o náhradě nákladů řízení. Pochybil pouze při výpočtu výše těchto nákladů. Žalovanému náleží za řízení před vydáním původního rozsudku odměna za pět úkonů právní pomoci po 1.000,- Kč dle § 9 odst. 3 písm.a) vyhlášky č. 177/1999 Sb., tj. 5.000,- Kč a pět režijních paušálů po 75,- Kč dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, tj. celkem 5.375,- Kč, dále za další stupeň řízení před soudem odvolacím odměna ve výši 10.000,- Kč dle § 5 písm.b) vyhlášky č. 484/2000 Sb., tatáž odměna, tj.. 10.000,- Kč za řízení dovolací a rovněž odměna ve výši 10.000,- Kč za další stupeň řízení před soudem I. stupně po zrušení rozsudků odvolacího soudu i soudu I. stupně soudem dovolacím, dále osm režijních paušálů po 75,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/96 Sb. a za zaplacené soudní poplatky z odvolání 3.000,- Kč a soudní poplatek z dovolání ve výši 5.000,- Kč. Celkem tedy za řízení před soudem I. stupně náleží žalovanému náhrada nákladů řízení ve výši 43.975,- Kč. Do výroku bylo zapracováno opravné usnesení dle § 164 o.s.ř., neboť při původním výpočtu náhrady nákladů řízení se odvolací soud dopustil početní chyby.

I o náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle úspěchu ve věci ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 za použití § 224 odst. 1 o.s.ř. Žalovanému náleží odměna ve výši 10.000,- Kč dle § 5 písm.b) vyhlášky č. 484/2000 Sb., krácena o 50% dle § 18 odst. 1 téže vyhlášky a jeden režijní paušál ve výši 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/96 Sb., tedy celkem 5.300,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné, **ledaž**by dovolací soud na základě dovolání podaného do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha – západ dospěl k závěru, že ve věci samé byla řešena otázka zásadního právního významu.

V Praze dne 14. února 2007

JUDr. Kateřina Š v e c o v á
předsedkyně senátu